

Magtárlap

• 2004.08.01. Vasárnap XI.szám

Angyali Ének

Lassan sétál... akarom mondani siklottak be a terembe. Csendben. Alig vettük őket észre. Nem voltak szépek, de jók igen. Csendben siklottak, torkukból csodás énekhang áradt.

Azt mondják, hogy a finnek nemzeti sportja a karének. Ők a legjobbak, legprofibbak a világon ebben a műfajban. Szinte mindenki énekelt valamikor valamilyen kórusban.

Ma volt szerencsém látni, hallani, érezni egy finn templomi kórust a vigántpetendi katolikus templomban. Nagyszerű volt. Tényleg mintha az angyalok ereszkedtek volna le a hangjuk segítségével. A hangjuk volt a létra a mennyek és a föld közt.

A kórus ezerkilencszáznolcvankettő óta létezik és kisebb-nagyobb megszakításokkal ad koncerteket, illetve szerepel világszerte, pár zenekedvelő hozta létre, és mára a világ leghíresebbjei közt tartják számon. Első nagy korszakuk ezerkilencszáznolcvanötig tartott, majd a kapocs megszűnt

egészen ezerkilencszázkilencv enhatig, de azóta folyamatos az összeköttetés. Jelenlegi zenekarvezetőjük énektanárnő, aki már több díjat megnyert, és jelenleg is zeneoktatással foglalkozik a kóruson kívül.

Ma a kórus repertoárjában szerepelt egy pár latin nyelvű, és egy Kodály Zoltán-szerzemény, ez utóbbit magyarul adták elő!

Bevallom őszintén, nem szeretem az ilyen zenét, de mégis azt mondom, utólag bántam volna, ha nem jövök el. Ezt egyszerűen hallania kell mindenkinek. Azt, ahogy az ének átjárja a testet, és ezáltal felüdíti a lelket. A csontok lassan rezonálnak, kellemesen zsibbadnak, a fej könnyűvé válik és érezzük, ahogy leemelik vállunkról a mindennapi dolgokat, problémákat.

Ateista vagyok. Mégis azt hiszem, amikor meghalljuk ezeket a hangokat, érezzük, hogy valami ott van köztünk. Inkább valaki. Ott jár, és megérint minket.

ÍZLÉSEK ÉS POFONOK

Taliándörögden vasárnap délelőtt tíz órától, az Ősök Házánál nagyszabású pörköltfőző verseny vette kezdetét.

Naná, hogy nekünk is itt a helyünk! Főleg úgy, hogy a kaja a mindenünk, igazi haspókoknak számítunk. Rádásul a várakozást az is tetézi, hogy már jó néhány napja nem nagyon volt részünk finom és egyben meleg étel elfogyasztásában. De ahogy a mondás tartja: ami késik, nem múlik.

Mire a helyszínre értünk, már javában rotyogtak a kondérban az ízletesebbnél ízletesebb nyencségek. Mikor elmentünk a bográc-

sok közt, először a füstöt kaptuk szembe, majd csak ezután csapta meg az orrunkat

az omlós falatok illata. A sürgő-forgó csapatok egyikénél felismertük Szőke András színész urat, aki szintén nagy kedvvel vetette bele magát a munkálatokba. A versenyen összesen négy csapat indult, akik a következő nyalánkságokkal próbálták a szavazatokat befolyásolni: Szőke András team-je valami raguféleséggel, emellett a többiek csirkepörkölttel, disznópörkölttel

és egy számomra ismeretlen pörkölttel (a bemutatásnál nem lehetett tisztán hallani az étel pontos nevét) próbálták jobb belátásra téríteni a kóstolókat.

Mikor mindegyik standnál elkészültek a kajával, megindult a roham a minél előbbi ízelelésért. Én a raguból és a csirkepörköltből szedtettem. Bevallom, a színész úrék főztje nem igazán nyerte el a tetszésemet, ellentétben a szárnyasból készült finomsággal,

amiért még repetázni is mentem. Egyébként az ételosztás elég hamar abamaradt, ugyanis a kondérok már az elején kiürültek. Miközben nagyban marcangoltam a húsokat, és tunkoltam a pörköltsaftot, az egyik völgymunkás egy méretes könyvet dugott az orrom elé és egy tollat nyomott a kezembe. Ebbe kellett egytől ötös skáláig osztályozni a megízlelt falatokat.

Nálam a már sokszor emlegetett csirkepörkölt vitte a pálmát, de ahogy a válaszokat böngésztem, kirajzolódott, hogy sokaknál pedig a ragu volt a nyerő. Na, igen, erre szokták mondani: ízlések és pofonok!

Treuer Bálint

Derencsi Ifjúsági zenekar

Taliándörögdon a Lótér színpadnál a tizenhatodik Művészetek Völgyének utolsó koncertsorozata kezdődött el délután öt órakor. Az első koncertet egy ifjúsági zenekar adta, amelyről tudni kell, hogy országos első helyezést értek el egy zenei versenyen.

A zenekar karnagya Ormandi Péter, aki a legügyesebb módon vezényelt a koncert egész ideje alatt.

A koncert remek volt, bár számomra az egyes darabok közt nagy volt a várokozási idő. A koncert elején csaknem üres volt a nézőtér, míg a végén ez megváltozott, és a nézőteret teljesen megtöltötték.

Engem annyira elragadott a zene, hogy az egyes számok alatt képek villantak fel a szemem előtt.

Úgy éreztem magam, mintha egy örvény ragadott volna el. Amikor kinyitottam a szemem, már Törökországban jártam és szerencsémre nem egy piacon, vagy egy börtönben, hanem a szultán háremhölgyei közt találtam magam. A hölgyek hastáncot lejtettek és amikor épp forró kezdett lenni a hangulat, az örvény megint beszippanzott.

Egy új utazás következett. A helyszín Moszkva, épp egy katonai felvonulás. Gyorsan megnéztem a ruhámat, re-

mélve, egy tábornok bőrébe kerültem, de nem így volt.

Csak ezredes lettem.

Már az utolsó katonák vonultak el a tribün előtt, amikor egy újabb utazásra indultam. Most a vadnyugaton találtam magam és az óra tizenkettőt ütött. Ezt rossz jelnek vettem, hisz lehet, hogy egy párbaj egyik szereplője lehetek. Sejtésem beteljesült. Velem szemben állt Billy, a kölyök, a hírhedt bankrabló. Csak imádkoztam, hogy a következő utazás a pisztoly elsütése előtt történjék meg. Szerencsémre így lett.

Az izgalmas kaland után újból Moszkvában tértem magamhoz, viszont most a 19. században. A kastély, ahol magamhoz tértem, épp egy báli estnek adott otthont. Felkértem az egyik gróf lányát és egész este táncoltam vele.

El is gondolkodtam, hogy miért nem utazom tovább a következő helyszínre. Ennek az időnek viszont örültem, és az utolsó tánc végén éreztem csak, hogy az út újból

elkezdődött.

Mikor kinyitottam a szemem, épp egy lovon ültem és bármerre néztem, csak lovaskatonákat láttam.

Gondolkodásra nem volt lehetőségem, mert már emel nem kell a kardomat, hogy kivédjem a felém érkező kardcsapást. Rövid küzdelem után ellenfelem a földre került, én meg egy új világba.

Kábultságomból magamhoz térve megint a táncparketten találtam magam, de most nem klasszikus zene, hanem rock and roll szólt. A lábam táncra perdült és elkezdődött a roki. Viszont a második szám után már Rio-ban találtam magam, és mi van Rio-ban évente egyszer? Karnevál. Most nem a táncosok közé kerültem, hanem nézőként vettem részt a karneválon. Hihetetlen élmény volt. Szerencsére végig tudtam nézni.

Az új út kezdetén már vártam a következő érdekes helyszínt, de ehelyett a koncerten talál-

tam magam, ahol épp akkor tapsolták meg az együtttest, hisz a koncert véget ért.

Az Ősök Háza utolsó koncertje

A Kalimutu Saloon Band volt az utolsó fellépő az Ősök Házában. Az együttes tavaly januárban jött létre, a Tapolcai Fúvószenekar tagjai mind. Baráti társaságukból egy jó dzsesszbanda lett, melyben a legnagyobb dzsesszisták számaikat játsszák.

Az együttes főleg ilyenkor, báli szezonban lép fel több helyütt. Mivel mind tapolcai kötődésűek, ezért leggyakrabban a környéken szerepelnek. A számaik között volt jó néhány ismert jazz standard. Mint a zenekar egyik tagja, *Tóth Péter* elmondta: főleg bálokon, illetve hasonló rendezvényeken lépnek fel. Állítása szerint nem nagyon tudnának csak ebből megélni, és nem is nevezte magukat zenészeknek. De említette, hogy ő például zenetanár, míg ketten az együttesben a Zeneművészeti Főiskolára járnak.

Aztán a végén a színpadra invitálták *Szóke András*t, aki az Ősök Háza programjainak szervezésében nagy részt vállalt. A művész azt mondta, hogy korábban Tapolcán gyakorolták be a most közösen előadott számokat. Az igazságot csak a műsor után az egyik zenekari tagtól tudtam meg: nem csak nem gyakoroltak semmit együtt, nem is találkoztak Szókéval, az egész csak improvizáció volt.

Alapvetően talán kicsit erőltetett

Szóke András szereplési mániája, de ő ilyen. Így kell elfogadni. És egészen jók voltak ezek a kis improvizációi. Bár, amikor rákérdeztem, hogy valóban volt-e gyakorlás, azt mondták, hogy nem kell annyira beszélni róla, hogy nem tanulták be. Én nem értem, mi az értelme ennek, de nekik biztosan van okuk ilyen mondani.

Az udvarban nem volt túl sok ember. Összesen talán ötven-hatvan. De igazán lelkes volt mindenki, és ez mindent feledtetett. A taps alatt kellemes kecskemekegés hallatszott a szomszédból. Biztosan ők is élvezték a műsort.

A Kalimutu Saloon Band volt tehát az utolsó fellépő az Ősök Háza színpadán. A színpadot szétszerelik, az udvar kiürül, és a kecskék most egy évig nem hallgathatnak dzsesszt.

Nem békés a Békés

A taliándörögdi Lótér színpadán a Művészetek Völgye zárónapján a Békés Banda lépett fel. A zenekar – mint a neve is utal rá – a Békés megyei románság népdalait, zenéjét gyűjtötte össze és dolgozta fel. De ez nem minden.

Az együttes zenéje lehetne úgymond unalmas hegedűcincogás, ahogyan esetleg egy ilyesfajta zenét kevésbé kedvelő mondaná. De fellépésük nem csak a zenekar fellépését jelenti. A vonósokból álló zenekar a színpadnak csak egy kis részét foglalja el. És – bár játékok valóban nagyszerű – a közönség a táncosokat figyelheti, akik népviseletben táncolnak a

zenére. És ők is – akár a zenészek – virtuóz módon teszik a dolgukat. A közönség pedig szintén teszi a dolgát: tapsol, megköszöni a szórakozást.

A zenekar tagjai egyébként normál körülmények között is zenéléssel foglalkoznak, tehát civilben is muzikusok.

A közönséget is sikerült megnyerniük, legalábbis a széksorok tele voltak emberekkel, sőt a Lótéren elhelyezett óriás libikóka is, melyet az Iparművészeti Főiskola mérnökhallgatói készítettek, terveztek. A faépítmény akkora, hogy csak abban az esetben lehet mozgásra bírni, ha a két oldalán állók tanúsítanak valamiféle együttműködést. Úgy látszik, hogy a Békés Banda koncertje erre is lehetőséget szolgáltatott, mert ugyan többször is jártam már a Lótéren, de ez volt az első alkalom, hogy mozgásban láttam a szerkezetet.

A Banda zenéje, előadása azért jó, mert a „színpadi show” miatt, amivel egybe van kötve, sokakat odavonzhat még akkor is, ha nem érdekli őket a zene. Erre pedig szükség van, mert ez a fajta zene nem feltétlen népszerű, és nem lenne jó, ha emiatt halna ki teljesen a kultúrából.

Repülési engedély angyaloknak

**Repülési engedély
angyaloknak? Biztos
most mindenki azt
kérdi magában, hogy
lehet ez? Egyszerűen!
Egy színházban bármi
lehetséges.**

Monostorapátiban, a Krétakör Vándorcirkuszban tekinthettük meg az előadást. Egy olyan műsort, amit különleges emberek adtak elő. Ha lehet mondani, beteg emberek. Vagy mégsem? Ez a program arról szólt, hogy megmutassák, ők

ugyanolyanok, mint bárki más, mint egy hétköznapi ember. Középpontban a hit állt. A hit, amely erőt ad. A hit mindenkinek fontos,

valamiféle védelmet ad, hogy legyőzzük a minket érő nehézségeket. Hogy maradjon még egy kis remény, ha már minden veszni látszik, hogy tartson valami életben minket. „Nem könnyű repülni a Mennysországba, futni a földön, ezért nem is sikerülhet minden.”

A cirkuszban játszódtok, ami kissé meglepett. Mert úgy tűnt, mintha parodizálni

szerették volna őket, a porondon mutogatni. De aztán kiderült, hogy a darabban is egy cirkuszt alkottak: a bádogembert, a harangöntőt, a szinkronszínészt, a madarast és a bábost. Ezenkívül volt még az angyal. A háttérben egy óriási rajz lógott. Egy síró férfit ábrázolt meztelenül, akit színes virágok vesznek körül. A rendező arra a kérdésre, hogy mit szimbolizál, azt válaszolta: azt, hogy én hogyan látom. Fájdalmat éreztem, keserűséget, a kép egyértelműen lehangoló hatású volt. A színes virágok

talán a reményt adhatták egy jobb élet megkezdésére.

Az előadás végén hatalmas taps tört ki, egy hosszan tartó tapsvihar. A közönség nem röhögni jött rajtuk. Az emberek együttérzőek voltak! Tényleg öröm volt nézni, ahogy biztatták őket. De ők is tehetségesek, mint akárki más! Nem létezik beteg ember, mert a világon

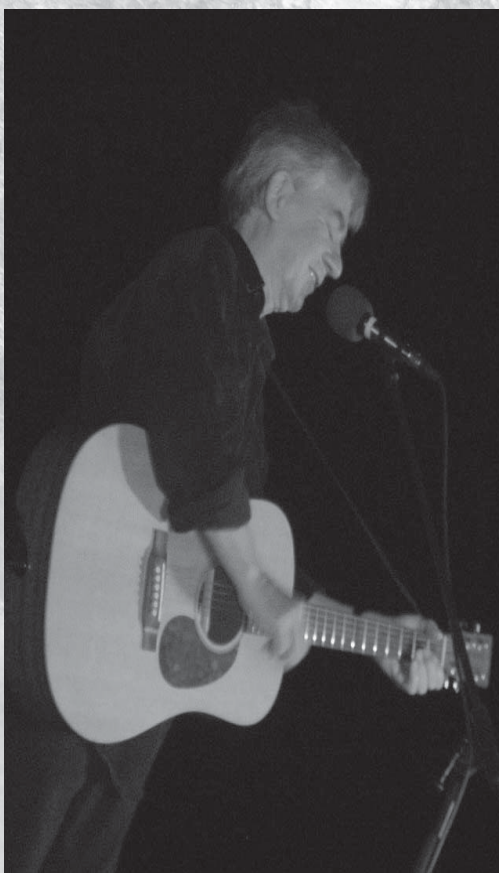
mindenki egyforma, csak sokak nem mutatják ki, mire képesek.

Főleg a színészek arcai hatottak meg. Nem is tudom leírni, milyen érzés volt. A boldogság öntött el abban a pillanatban, ahogy őket is egy sikeres műsor után, ahol mindenki nekik tapsolt. Felejthetetlen érzés számomra látni ezeket a boldog arcokat.

CSEH TAMÁS KONCERTJE PULÁN

A Völgy utolsó napja fergeteges koncerttel zárult Pulán. A Bárka Kikötő egy új helyszínt kellett hogy igénybe vegyen, nevezetesen a pulai foci pályát.

Vigántpetend-nél stoppolunk egyik kollégámmal. Beülünk az autóba, Palya Bea énekesnőről van szó. Közben kiderül, ők is Cseh Tamás koncertjére igyekeznek. Kiszállunk a faluháznál, még betérünk a „kisvendéglőbe”, majd rövidke információ-szerzés után megtudjuk, merre találjuk a foci pályát. Pula utcáit boldogítjuk még jelenlétünkkel, miközben lassan feltűnik előttünk a várva várt hely. Nyolc óra után, egy órával a kezdés előtt érkeztünk a helyszínre, ahol már jókora

tömeg fogadott. Sokan állnak sorba a jegyekért, mi pedig felmutatjuk kis zöld belépőkártyánkat, és megnyílik előttünk a Völgymunkások sora, bejutunk a zene „arénájába”. Hangulatos gitárzene szól, igaz, CD-ről, de azzal vigasztaljuk magunkat, hogy már nem kell sokat várni arra, hogy Cseh Tamás fellépjen a színpadra, és rázendítsen dalaira. Lassan besötétedik, az

emberek meg egyre többen lesznek. De türelmesek vagyunk, és várunk. Majd a színpad mögött megpillantjuk a fellépőt, hangulatunk még jobb lesz. Elérkezik a kilenc óra, még halljuk a pulai templom harangjának kongását, s pár perc elteltével nem csak az idő, hanem Cseh Tamás is elérkezik a színpadra. Örülünk neki, ugyan nem tör ki örjítő visítás, de a levegőben érezni a bódulatot. A reflektorok teljes erővel világítják a művészt, aki zenél. És valahogy úgy látni rajta, hogy örül annak, hogy Budapesttől távol, több mint 150 kilométerre is itt vannak a rajongók, akik ott voltak '74-ben, '94-ben, és most 2004-ben is ott vannak, akik még a képzeletbeli Völgycsúcs zárása előtt átadták magukat a zene varázsának és természetesen a zenésznek, Cseh Tamásnak is.

DOMBORULATOK

A monostorapáti Alsó Iskolában kiállítást nyitottak meg Raffay Béla szobrászművész alkotásaiból.

A monostorapáti Alsó Iskola egyik termében kiállították Raffay Béla néhány szobrát. A XXI. századi szobrászművész visszatér az őskor jól ismert formáihoz, például a willendorfi Vénusz jellegzetes alakjához. A női domborulatok megjelenítése ma sem ment még ki a divatból. Raffay Béla ideálja nem a mai nőhöz hasonlít. A hagyományos, melles-faros hölgyeket szereti. És őket is alkotja meg. Szoborműként. A tárlat egy nagyon érdekes szoborral kezdődik. A neve: Emigráns orosz nagyhercegnő Párizsban. Az egész mű úgy hat centiméter lehet. Egy portrét ábrázol: egy kacsintó, nagykalapos hölgyet. Hogy miért orosz, és miért pont Párizsban? Nem derült ki. Egy másik mű két nagy darab kötömbből készült. Golyó formájúak, és viccesen két mellbimbót is készített nekik az alkotó. Ez a szobor viselte a Kőkemény cicik nevet.

A nekem legjobban tetszett mű neve: Kiegészülve. A szobor csak fél szobor. Ez egy női test hosszában elfelelve. Illetve csak az egyik felét készítette el. A félszobor oldalához pedig egy tükröt illesztett, így kiegészítve láthatjuk a női testet. Raffay többször, sőt legtöbbször formás női alakokat ábrázol különféle helyzetekben és pózban. Például az egyik „hölgyre” zongorát ábrázoló ruhát öltött, a művet pedig elnevezte: Hangszernek. Egy alkotás azonban nem illett az összes többi közé: egy meztelen, méghozzá izmos férfi alakja. Ezt egy kicsit furcsálltam a sok női forma között, de lássuk be: nekem inkább ez tetszett. Raffay Béla munkáiban visszatér a hagyományokhoz, de egy kicsit újabb felfogásban, más eszközökkel ábrázolva. Ez teszi avantgarde művésszé.

A BÉLGA IS BAJ

A Művészetek Völgye Fesztivál zárásának alkalmából a Bělga adott koncertet a monostorapáti Krétakör Vándorcirkusz udvarában.

Hatalmas embertömegem furakodtunk át, hogy elérhessük a színpad szélét. Rengeteg ismerőssel találkoztunk. A Művészetek Völgye Fesztivál zárópartya alkalmából mindenki a Bělga-koncertre jött el, amit a monostorapáti Krétakör Vándorcirkusz udvarában rendeztek meg. Inkább csak fiatalok látogattak el a koncertre, és szinte belepték a hatalmas területet. A fellépést az „Az a baj” című számukkal kezdték. A remek hangulat mellett a koncert nem mentesült a botrányok alól sem. A közeli sörátorban bunyó kerekedett, méghozzá a boroskóláért, ami épp kifogyóban volt. Több ember is próbálkozott Völgymunkás-kártyájának felmutatásával, hátha előreengedik a büfé előtt kígyózó hosszú sorban. A színpad előtt megosztott volt a hangulat. Bár nagyon sokan énekeltek és táncoltak, többen is úgy vélték, hogy nem jó a Bělga zenéje. Vagy akiknek tetszett is, panaszkodtak, mert nem hallották a kedvenc számukat. A Bělga négy évvel ezelőtt alakult meg a Tilos Rádió volt dolgozóiból. Azóta a negyedik lemezüket adták ki. Zenéjüket nem sorolhatjuk műfajba vagy kat-

egóriába. Van benne gépzene, és persze rap. A szövegek jól megtanulhatók, szinte a fülünkbe másznak, de valójában tartalmilag eszméletlen bugyuták. Néhol, sőt legtöbbször trágár szavakkal színesítik az amúgy sem profi szöveget. Egy-két számuk politikai és társadalmi üzeneteket is hordoz. Ilyen volt a „Magyar nemzeti hip-hop” című számuk is, amelyben erősen hangoztatják a magyarság kifejezést. De valójában nem is ez volt a fontos, hiszen ha tudják is a szövegét, nem fogják fel az emberek a szavak valódi értelmét. Csak a ritmusra figyelnek, és ez „Nem baj”. Bár a koncert sokaknak nagyon tetszett, én úgy gondolom, hogy a Bělga polgárpukkasztó stílusa nem éppen a Művészetek Völgye Fesztivál programjai közé való. De lássuk be, ez is egy művészet.

Akik szódával higítanak

Taliándörögden még utolsó nap is érdekes programok és koncertek várták az odalátogatókat. A legnagyobb bulit a Klastrom színpad ígérte a Szóda elnevezésű együttes fellépésével. A hangulat maximális volt, a nézőszám viszont minimális. Ebből leszűrtem, hogy nem én vagyok az egyedüli, aki nem rajong az alternatív zenekarokért.

Elég nehéz helyzetben vagyok, hiszen ezelőtt soha nem jártam egy olyan koncerten sem, ami alternatív zenei kínálattal kecsegtetett. Utolsó nap persze sikerült kifognom az élbolyból a Szóda nevű együttes koncertjét, ami bevallom, nem az én kedvenc zenémet játszotta.

A programfüzetben leírtak alapján nem gondoltam, hogy egy rockkoncert kellős közepébe csöppenek. Amikor odaértem, még csak pakoláztak a színpadon. Leültem és vártam, milyen meglepetéseket tartogat számomra az este.

A 2000-ben alakult együttes aztán hamar rázendített az első nótára, de előtte fel kellett fűteni az amúgy is ritkás közönséget. Az énekes nem is tökölt sokáig, meghúzta borát és máris kezdődött a zajongás.

Az első pár szám után még mindig nem volt elég a hangu-

latcsinálásból, ezért a frontember megkérte a közönséget, hogy akinek van kedve, az menjen táncolni a színpad elé. De jó, hogy pont az első sorban gubbasztottam!

Az alternatív zenét kedvelő fiataloknak nem kellett kétszer mondani semmit, felpattantak a helyükről és máris megrohmozták a színpad előtti keskeny sávot. Innentől kezdve a fellépőkből nem sokat láttam, fenékből viszont rengeteget.

Bevallom, egy idő után már nagyon kezdtem unni a zenebonát, számomra minden szám ugyanolyan volt, nem vettem észre köztük semmi különbséget. Talán a szöveg változott, de ebben sem vagyok biztos.

Már az utolsó

szám is lement, mikor a táncoló fiatalok lelkes serege a szokásos „vissza” jelisével visszahívta a Szódát a színpadra és újra lement két szám. Ezután még lehetett dedikált cd-eket kapni az együttes frontemberétől, Farkas Bélától, aki a színpadon ülve rágyújtott egy cigarettára és dedikált, mint egy gép.

A koncertnek vége lett, a tömeg elkezdett oszlani, de maradtak még olyanok, akik várták a karibi hangulatot idéző másik csapat fellépését. Én ezt már nem néztem meg, mert a programfüzetben az ő részüknél megtaláltam a gitár szót, és úgy éreztem, életemben először ez nagyon sok volt abból a pengetős hangszerből.

Katona Zita

DJ Szőke és a záróbuli

A taliándörögdi Ősök Házának udvarán, az utolsó napon kora délután Búcsúdiszkót tartottak mozgalmi, egyházi és egyéb slágerekkel. A DJ Szőke András volt.

A Művészetek Völgyének utolsó napja van. Jó lenne egy jót bulizni, már délután el kéne kezdeni. Az idén Taliándörögdön volt a legtöbb program, irány tehát Dörögd, a választott

nem tudom, milyenek kell lennie egy mozgalmi, egyházi, és popslágeres

helyszín.
Búcsúdiszkó. Hát... nem hangzik valami jól, de hátha. Egy kísérletet megér.
Nos, megvallom őszintén,

búcsúdiszkónak, tehát semmilyen elvárásom nem volt a programot illetően. Mikor odaértem, megtudtam, mi ez: egy Szőke András-show. Szőke András vicceivel, történeteivel és dalaival. Hm. Biztos, hogy ezt akarom?

A dalok között elmondja a viccesnek legnagyobb jóindulattal sem mondható félig igaz, félig kitalált történeteit. Aztán egy dal következik tőle, személyesen. Énekelt a magnóról. Élő playbacket láthattunk. Ugyanolyan, mint máskor a Völgyben. Csak az ember szeretne ünnepelni. Hogy vége van, hogy jó volt, hogy szórakoztunk, hogy itt voltunk, hogy akármilyen

lévő közönség vajon hasonló véleménnyel volt-e, mint én, vagy csak a meleg miatt voltak kicsit passzívok, de néha úgy éreztem, hogy egy ellőtt poént még maga a művész sem tartott viccesnek, nem csak a közönsége. Akik egyébként szép számmal voltak jelen, de inkább a fűben heverték, egymást fényképezték, vagy piknikeztek. Lehet, hogy durva megfogalmazás, de úgy éreztem, hogy sokkal barátságosabb és jobb lett volna a hangulat, ha Szőke András nincs

búcsúprogramnak olyannak kellene lennie, amilyen az egész feszt volt. Ki kéne fejeznie az elmúlt tíz nap hangulatát. Hát, azért az elmúlt tíz nap kicsit jobb volt, mint ez a hakni-show.

Nem tudom, hogy a jelen

heverésztünk volna.

De azért nem volt minden ilyen a Völgyben. Szerencsére. Találkozunk jövőre!

A Völgy kajás szemmel

Vége, elszaladt a művészetekre szánt hét. Vasárnap este már panganak Kapolcs utcái, csak a vendéglőkben, illetve borozókban van élet. A malomszigeti étterem vezetőjével beszélgettem.

Elmondása szerint a Művészetek Völgye vendéglátó részének új arculatra volt szüksége. Ne a hagyományos sörpad, lángos és kóla- effektusba ütközzünk mindenhol, újítás kellett. Népi beállítottság. Vissza a gyökerekhez! Azonban vigyázzunk, ne a kommersz „fél szénássze-kér muskátlival és fokhagymafüzérrel” típusú díszletünk legyen.

Szükség volt rég elfeledett ételekre. Gyerekkorunkból emlékszünk az „egy tál dödölle, ettél belőle” című dalocskára. Ez mind rendben, de mi az a dödölle? Ők kiderítették, megvolt a recept, elkészítették, és kiderült: működik! Finom, laktató, könnyű dolgozni vele. Előkerült a puliszka, köleskása, minden egyéb, amiről dédszüleink gasztronómiai vonásai jutnak eszünkbe.

Na persze a díszlet, ami nem lehet a szokásos népies vendéglátós tizenkettő egy tucat. A sparhelt tényleg melegen tartásra szolgált, a kemencében rétes sült. Pirospaprika-füzérek, amiből törhetünk az ételünkbe. Durván faragott padok,

székek. Igénytelen zsákvászon anyag borítja még a rejtett hangszórókat is. Hímzett terítőkön, szőtteseken pihenhet meg a tekintetünk, miközben a hatalmas lapos serpenyők közt száguldozik, erőteljes agymunkára kényszerítve minket, vajon melyik ételkülönlegességet válasszuk. Furcsa, nem? Ételkülönlegességek a számunkra, pedig néhány évtizeddel ezelőtt ez volt a mindennapi táplálék. A zene – mint fűszer a vacsorába – kivételes. Citera, hegedű, brácsa kellemes egyvelege, a legegyszerűbb étkezést is feldobja.

A Völgyben szerzett tapasztalatok pozitívak. Az emberek igényt tartottak erre a helyre, általában telt ház volt. Számomra a Völgy egyik nem mindennapi pontja volt, mely sejtelmes nosztalgiát ad. Ha valaki sikert akar elérni, és nem vágyik a süllyesztőben való eltűnésre, újat kell hoznia. Ez az új, ahogy azt a tények is mutatják, lehet a régi, elfeledett dolgok új köntösbe bújtatása. Köntös hímzett virágokkal, paprikával és dödöllével.

Borozz igényesen!

A Villányi-borvidék méltán híres ízetes nedűiről. Idén a „ha Mohamed nem megy a hegyhez, a hegy megy Mohamedhez”-taktika alapján a Völgybe jött Villány. Kapolcs szélén vöröstre pácolt faház, bográcsban rotyogó paprikás paprikás krumpli és sok-sok üveg a legfinomabb borokkal megtöltve. A hely tulajdonosával beszélgettem:

– Számotokra hogy sikerült a Művészetek Völgye?
– Rendkívül jól sikerült, annak ellenére, hogy mi egy ismeretlenbe csaptunk bele. Villányból jöttünk, a cég neve Vilián. Az igazság az, hogy nem tudtuk, vajon milyen fogadtatásunk lesz, ugyanis először vagyunk itt. Sokat hezitáltunk: lejjünk, ne jöjjünk, végül úgy döntöttünk, kipróbáljuk, de megérte. Azt kell mondjam, pozitívan sült el.
– Mik voltak a tapasztalatok? Milyen visszajelzéseket kaptatok?
– Mindenki azt mondta, inni kéne egy pohár jó bort, ide fogunk jönni, mert nagyon hangulatos a hely. Mindenki nagyon elájulva ettől az egészsől.
– Kik voltak azok, akik jó borra vágytak?
– Volt olyan fiatal, aki idejött bulizni, élvezni ezt az egész érzést, amit a Völgy tud adni, és emellett szerették volna, hogy jó bort igyanak, egyszerűen kellemes hangulatba kerüljenek. Tudják élvezni ezt az egészet a borral.
– Ingyencsek is megfordultak a vendégek között?
– Voltak, akik azt mondták, hogy idejöttek, látták a Viliánt, és mivel már eddig is ismerték, betértek. Két csoport volt: aki ismerte a Viliánt és aki nem.

A már tapasztaltak rég ivott nedűket emlegettek és keresték a kínálatban.
– Milyen stílusban rendeztétek be a helyiséget?
– A mi stílusunkban. Ezt igazából nehéz megfogalmazni. Közösen csináltuk a barátnómmal, a nővéremmel és az ő barátjával, és ilyen lett! Ez a stand Szegeden készült, nagy nehezen sikerült ráerőltetni a bordó színt. A sátort próbáltuk olyanná alakítani, ahol mi is jól érezzük magunkat. Ez volt számunkra a lényeg, hogy így áruljuk a bort, mert akkor a vendégek is jól érzik majd magukat.
– Pozitívan jöttek ki anyagilag?
– Nem azt mondom, hogy egy hatalmas nagy nyereség volt, de nem ez a legfontosabb az ilyen helyeken, hogy pénzügyileg profitáljunk, hanem nekünk az egy nagyon nagy öröm, hogy lejjünk ide, kínáljuk a bort és azt mondják: ez nagyon jó!

A saját tapasztalataim alapján tényleg hangulatos és jó a hely. Ha egy pohár finom szőlőnedűre vágysz, térj be a völgyes villányiakhoz, vagy változtass Mohamed szokásain és menj el te a hegyhez, azaz Villányba!

Koncert a Közösségi Házban

Ma érdemes volt elmennem Öcsre a Szegedi Tuba Quartett koncertjére. Igaz, az első számról lemaradtam – no igen, a közlekedés – és így nem láthattam egy barokk számot. De sebjaj... volt ott más is. A reneszánsztól napjaink dallamáig mindent felölelt a csapat.

A már általam is látott második dal Mozart Egy kis éjjele

volt. Nem túl éles fülem mintha hallott volna néhány hamis hangot. Talán mert nem négy tubára van írva. Egyébként az egész koncert alatt valahogy hangszer-hiányom volt. A dalok közül egyet sem ők írtak, de azért szórakoztató zenét nyújtottak.

A második szám a blues jegyében telt. Egy amerikai szerző Washingtoni postás című darabja szólt. A negyedik szám kissé markánsabb volt, és vele zárult a komolyzenei kör.

A könnyűzene kezdetét egy finn komponista Sétáló elefánt című műve hozta. Hogy mit ne mondjak, élethű volt. Észrevettem, hogy egy-

két számonként a tagok helyet cseréltek, aminek az volt az oka, hogy a négyes elég logikátlan módon négyzet-konformációt alkotott, így ketten mindig annyira háttérbe szorultak, hogy csak a tubájuk látszott ki.

A kissé unalmas szám után néger spirituálét hallhattunk. Ez az irány egyébként az 1930-40-es években alakult ki New Orleans-ban, eredetileg népi zene volt. Csettintgetéssel kezdtek, és megvolt az egy,

két, há' előreszámolás is. Nem gondoltam volna, de ismerősen csengett az egyébként vidám, fantasztikus dallam. A következő szám is e stílus szülötte volt. A közepes mennyiségű közönség nagyon élvezte. Azt, hogy nem volt „telt ház” – bár szabadtéren nem nagyon beszélhetünk ilyesmiről – én a Művészetek Völgye vége-szágának tudtam be.

Majd ismét egy amerikai szerző dala következett. A Joplin-szerű zene kellemes háttérzenét szolgáltatott a pizzámnak. Az evéssel egyébként nem voltam egyedül, talán a mögötünk sorakozó ételárusok munkálkodásának következtében.

A kilencedik szám elvileg „latinos” volt Brazil címmel, de szerintem köze nem volt hozzá. A Power John Stevens tubás keze munkáját dicsőítette.

Az utolsó szám alaposan feldobta a lankadozó hangulatot. A Para la bamba hangjai szóltak a La Tuba című valóban latinos szép számból.

A vastapsnak köszönhetően még egy számot játszottak: a Don't worry, be happy-t. Először csendült énekhang, és nekem személy szerint hatalmas örömet okoztak az ismerős dallamok. Nem vitás, a fiatal srácok nótás kedve meghozta a kívánt eredményt.

HÖLGYEIM ÉS URAIM

Hölgyeim és uraim,
most következik a háromfejű
sárkány! – mondja a narrátor
kisasszony az előadás
közepén. És megjelent a
félelmetes tűzokádó...

Nagyon sokan
gyűltek össze a mai délután
a Malomszigeten. Nem is
csoda, hisz a Bajusz Laci
című előadás nagyon jó volt.
Megmozgatott mindenkit.

A mese aranyossága,
hangulata magával ragadó
volt. Még a gonoszul
közbekiabáló gyerekek sem
rontottak rajta. A színészek
remekül kezelték a helyzetet.

Az előadást hárman
játsszák: két narrátor és
egy zenész. A zenész jól,
kiválóan tette a dolgát. A
hangok remekül illettek
mindenhova, és nem terelték
el a figyelmet a darabról.

A férfi narrátor
nagyszerű volt. Sikerült
bevonnia mindenkit,
a szülőktől kezdve
a gyerekeken át a
nagyzüllőig, mindenki jól
érezhette magát. Dőltek
belőle a poénok és olyan
jó hangulatot csinált,
hogy eszünkbe sem jutott
odébbmenni a sörözőbe,
vagy vattacukrot venni, már
ha lehet kapni.

Szegény, szegény
narrátor hölgy, most ő volt

a negatív szereplő,
sárkány, utálatos
királylány. Habár ő
jóságos boszorkány,
és a varázslatos
kiskígyó. Nekem
úgy tűnt, hogy kissé
szomorú is volt emiatt.
De ettől függetlenül
ő is remekül kivette
részét a közönség
bolondításából.

A darabban
látható eszközök
mind nemezelt, varrt
technikával, vagy
különböző szőrmékből
készültek. Így például
megtudhatjuk,
hogyan lehet egy
nemezkalapból csirkét
csinálni, vagy egy
gyapjúszőnyegből
pulikutyát. A nehezen

megvalósítha
részeket igazán
remekül oldották
meg. Hajtogatások,
különböző elvarrások
segítségével.

Igazán jót
szórakoztam én
is. Hihetetlenül
kemény előadás volt.
Benedek Elek meséit
így megkutyulni,
összekavarni és
eljátszani nagyon
nehéz lehetett. De
megoldották. Ahhoz
képest, hogy fél órát
akartam maradni,
végigültem. Észre sem
vettem, és elrepült az
idő.

Mirkó királyfi

Hatalmas füst, égettszag. A közelben rengeteg gyerek. Talán egy szertartás ez, és megégetik őket? Vagy velük fűtenek? Egy óriási szakállas férfi rajzolódik ki a ködös levegőben. Vajon mi folyik itt?

Semmi különös. Csak egy fergeteges előadást láthattunk Mirkó királyfi kalandjairól. A füst pedig a Monostorapáti Óvodakert grillsütő- féleségéből áramlott.

A műsort hangszerek kísérték, amik a különböző hangeffektusokat szolgálták. A díszlet mesteri munka! Mivel gyerekeknek szólt elsősorban, bár hangsúlyoznám, hogy

nekem is és a felnőtteknek is nagyon tetszett, a színészek is vidáman kezdték el. És ezeken a művészekén valóban látszott, hogy élvezik a munkájukat. Vicces volt nézni őket, ahogy visszatérnek a gyerekek világába, miként fetrengenek a koszos földön, és sikítoznak

összevissza. A legjobban a paradicsompofájúak tetszettek, amikor csipogó hanggal megtámadták Mirkót, de a királyfi sikeresen kivédte a szörnyetegek ugrásait.

Van egy fontos dolog, amit szeretnék közölni a külvilággal. Méghozzá azt, hogy a mai fiatal gyerekek igen brutálisak. Először is ötleteket adtak Mirkónak, miként végezze ki a banyát. De még milyen tippeket!

Egy kis ízelítő: tépje ki a nyelvét, majd az orrát levágva a szájába helyezze, amit aztán összevarr. A szemét szúrja ki, majd desszertnek koncolja fel a hasát. Ez csakis a televíziónak

köszönhető! Annak a csodálatos találmánynak,

amely naphosszat a szobában tart minket elzárva a természettől. Agyunkat kiszippantva jutunk afféle ötletekhez, mint a kíméletlen gyilkosság. De csak szép lassan, mert a lassú halál nagyobb élményt nyújt. Rájöttem, hogy a kicsik már elég tájékozottak ezen a téren, a piszkos munkát nyugodtan rájuk bízhatjuk.

A darab lényege végül is egy közmondáson alapul. „Kicsi a bors, de erős.” Így is van. Ne becsüld le az alacsonyabbakat, mert legközelebb téged érhet egy drasztikus „baleset”...

Hangulat a tetőfokon

Buli, buli, buli. Ezzel a szöveggel is hirdethetnék a petendi sörszátrat. Minden este állandó fellépők, jó hangulat, finom ételek várták az arra tévedőket. Máig. Ez ma az utolsó nap, így a szervezőknek is ki kellett rukkolniuk valami hatalmas ötlettel. Sikerült. Fellépett a Blues Brothers nevű együttes, mely szerintem mindenki számára ismerős, és jól megmozgatták a táncoslábúakat.

Nem volt túl sok időm lejárni a vigántpetendi sörszátrába, idáig. Az utolsó napi bulit viszont semmi pénzért sem hagytam volna ki. Nem a Blues Brothers miatt mentem le Petendre, hanem a hangulat vonzott, na meg a sok ismerős arc. Most utólag kicsit fáradt vagyok, de azt hiszem megért egy próbálkozást a sörszátr.

Kár, hogy nem iszom alkoholt, így nem tudtam hű maradni a sörszátr elnevezéshez.

Ennek ellenére jól éreztem magam, bár a zene nem pont olyan volt, mint amire számítottam. Az ottlevőknek rajtam kívül viszont mind tetszett a koncert.

Általában a nap minden órájában a sörszátr tömve volt emberekkel. Ehhez viszonyítva most teltház volt, ha lehet egy szátrat házhoz hasonlítani. A záróbulit úgy látszik nagyon sokan várták, a

Blues Brothers-t pedig még annál is többen.

Amikor beléptem a szátrába, a hangulat már topon volt. Asztalhoz leülni nem nagyon lehetett, ha valaki talált egy fenéknyi helyet, máris odavetődött, amilyen gyorsan csak tudott. Pesten ez általában a buszoknál működik ilyen intenzíven.

Aztán jött, látott és győzött a Blues Brothers. A színpadra lépésük pillanatában hatalmas tapsvihar

fogadta őket, elképzelve, hogy mi volt a koncert után. Az együttes belekezdett az első számba, amit úgy látszik rajtam kívül mindenki ismert és énekelt is. Az öregebbek felálltak és elkezdtek táncolni úgy, ahogy a fiatalok nem tudnak. Abban az egy órában nem látszott meg rajtuk egyáltalán a koruk.

De mint tudjuk, egyszer minden véget ér, így eljött az idő, mikor a Blues Brothers-nek is búcsúznia kellett a színpadtól, na meg a Völgytől is. A csapat hatalmas ováció és tapsvihar közepette hagyta el a színpadot, mindenkinek szerezve egy jó bulizós nyári estét. A sörszátrat azóta lebontották és itt vége is van a mesének.

Cselekményszál

A taliándörögdi Óvodakertben minden nap valami kézimunkát lehetett készíteni. Én hímzésen és gyöngyfüzésen jártam.

Hopp, bemegy a tű az elején, így, óvatosan, nehogy megszúrjuk az ujjunkat! Aztán itt is sorban, az a lényeg, hogy kilyukasszuk a megfelelő sablon szerint a papírt... így

ni! Le-
het be-
lőle
csi-
llagot,
külön-
leges
for-
mákat,
csalóka
pár-
huzamo-
sokat, és
hasonló
alakzatokat
készíteni. Ez
például négy
párhuzamos
vonal, eltérő
távolságban, ebből
majd egy Z betű
lesz. Vigyázzon, a
színe ne üsse a fonalét!

Itt kezdjük, ennél a végénél. Először fűzzük be a cérnát a tűbe, jó, így elég, és a csomó akadjon meg. Úgy kell hímézni, mint minden mást, csak ezt könnyebb, mert keménypapírról van szó. Aztán, ahogy befűztük, a papír hátulján menjünk át vele a következő lyukhoz, így ni, jól

csináljuk
ám, erősen
húzzuk át a kar-to-non,
hogy megfeszüljön, de azért óvatosan, nehogy eltépjük a papírt! Szorosan, de az úgy már elég, mehetünk tovább. Átlósan

haladjunk, hogy szép legyen a minta, úgy, jó lesz az. Ha mindig átlósan haladunk, úgy fogjuk megkapni a formát. A csillagot például így keresztelje az ember, nézze csak, így, jaj de szép csillag lesz ez!

Kicsit

Cérnát vagy damilt? Ez nagyon egyedi forma lesz, van hosszúkás gyöngy, csinálja ezzel. Kék-piros színösszeállítás? Az nagyon jó lesz, hullámos mintával még szebben mutat majd. Vigyázzon, úgy kell hurkolni, hogy a minta kijöjjön szépen, ne tessen hibázni, úgy ni! Karkötő lesz, vagy nyaklánc? Itt választhat csatot hozzá,

sok helyet
hagyott a lyukak
közt, de így is szép lesz,
legalább jobban kivehető a forma!
Mit? Hogy sablont? Persze, tessék
csak újat kezdeni nyugodtan, az
előző is nagyon szép lett.

Gyöngyöket? Itt tessék
választani, milyen fűzést
szeretne csinálni? Van itt egy
pár sablon, vagy tud eredetit?

karikásat,
csavarosat is.

Jaj, de szép minta lett,
gratulálok! Viselje sokat, hordja
egészséggel!

Finn kórus

Augusztus elsején finn vegyeskórus lépett fel a vigántpetendi katolikus templomban. A külföldi vendégek nagy sikert arattak a Völgy utolsó, záró napján.

Utolsó napját írjuk a Művészetek Völgyének. Az, aki már a mai nap szedi a sátorfáját, sok mindentről maradhat le. Sőt, néhány faluban most vannak az igazán jó programok. Mint például Vigántpetend katolikus templomban. Itt a mai nap délután egy órai kezdettel mutatkozott be a Chorus Vallis Ylivieska. A névből talán már sokan kitalálták, hogy a zene messzi földről, Finnországból érkezett kis hazánkba.

A kórusra sokan voltak kíváncsiak. A katolikus templomban szinte minden padosor megtelt hallgatóval. A kórus 1982-ben alakult meg és első tevékeny időszakuk három évig tartott. Majd 1996 óta az együttes újra elkezdte a munkálatokat, amik a mai napig is tartanak. A kórusnak 35 különböző foglalkozású tagja van, akik négy különböző városból jöttek. Hazánkban már egyszer felléptek a nagyközönség

előtt, a Veszprémi Vivace Kórusfesztivál vendégeként.

Az együttes világi és egyházi zenét egyaránt előadott a petendi templomban. A legnagyobb tapsot Kodály egyik szerzeménye kapta. A finnek hibátlanul énekeltek el a magyar szöveget, ezzel sikerült teljesen meghódítani a hazai közönséget. Nem vagyok szakértője a kórusoknak, de a Völgy ideje alatt volt szerencsém egy pár ilyenfajta előadáshoz. Saját megítélésem szerint Ylivieska magasan túlszárnyalta mindegyiket. Sikerült sokrétű zenét összeválogatniuk, az előadás így egész végig élvezhető volt.

Az első számuk nem tartalmazott szöveget, csak dúdolás alkotta a dalt. Ez az egyszerűség tette igazán széppé az éneket. A hangok egysége misztikus hangulatot keltett. Az ember beleborzong, ha ilyen, kicsit félelemmel átitatott zenét hall.

A kórus igyekezett a jó hangulatot megteremteni, így minden hallgató remekül érezhette magát az előadáson.

Templom mélyén

Az utolsó nap Monostorapáti katolikus templomában adták elő Steve Reich szerzeményét.

„Tam da dam dam, Ta da da dam ta dam” – mintha Dél-Afrika valamelyik ősi törzsének szertartásán vennék részt. Igazából ez se nem Afrika, se nem egy misztikus szertartás. A monostorapáti katolikus templomban hallgatom Steve Reich: Drumming című szerzeményét. Akik pedig előadják, még véletlenül sem a „samataki” törzs rangidős vezetői, hanem az Amadinda, ZAK-hallgatók, Lukin Zsuzsanna, Dobszay Ágnes és Gyöngyössy Zoltán.

Mik a legfontosabb tudnivalók a Drummingról? Reich 1971-ben komponálta, a szerzemény előadási időtartalma 65 és 85 perc között változik. A körülbelül hetvenperces műben egyetlen ritmusfigura szerepel. Igen, jól hallották: egyetlenegy. Az együttes vezetője viccesen hozzáfűzi: „Aki most megjijed, még nyugodtan távozzhat.” Én biztos, hogy maradok, nagyon kíváncsi vagyok, hogy hetven percen

keresztül megszakítás nélkül hogyan adnak elő egy, azaz egy számot.

„Az afrikai dobzenékre, a szólamok megnövelésére az a technika, hogy kettő, három, négy vagy még több játékos ugyanazt az anyagot játszva elcsúszik a másiktól” – hallgathattuk a koncert előtti bevezetőben. „Egyszer csak megtörténik az a mágikus pillanat, amikor az egyik zenész egy picit megnöveli játékaának tempóját, ezáltal elcsúszik az előzőtől.” A zenekar vezetője úgy beszélt a darabról, mintha a saját gyermekéről mesélne.

Az előadást két zenekari tag kezdte el, majd egy-egy láncszemmel nőtt a zenekar és a dal. Az együttes remekül összedolgozott, rendkívüli figyelmet szenteltek egymásnak és a zenének. A monoton alapritmust mindig megtörte valami új. A zene egy teljesen másik világba kalauzolt minket. A közönség tátott szájjal figyelte az első Negyedben a zenészeket, majd ez az éberség egyre inkább lankadt, egészen addig, míg mindenki a saját világába került.

Jazz-fergeteg

A Községi Ház Udvarában Pulán ma a Enyedi Sugárka Jazz Quintett lépett fel. Ének, szaxofon, zongora és dob volt, de a basszusgítár kimerült egy nagybögőben.

Az első, ami feltűnt, gondolom a férfi szemeknek főként a csinos énekesnő, aki nem csak külsejével aratott. Lágy, gyönyörű hangja mindenkit levett a lábáról. A számok szövegei angolul szóltak és a jazzes hangzást a már felsorolt hangszerek is biztosították. A kellemes zene alatt az jutott eszembe, mennyivel növelné a hangulatot például a klostrom esti fénye Taliándörögdőn. De hiába akartam, csaknem esteledett, maradt a meleg délután.

Kotta csak az elektromos pianinós srác előtt volt, de meg tudtam őt érteni, mivel elég komoly dallamokat nyomogatott billentyűin. A zenekar élén álló hölgyemén mikor éppen nem énekelt, lágy táncot lejtett. Nekem elég profiknak tűntek, bár

a velem üldögélő, jazzhez jobban értő személyek szerint azért nem volt fenetikus a koncert.

A dalok tele voltak szólókkal, amiket a közönség lelkesen tapsolgatott. A szólók terén azért voltak fenntartásaim. Úgy tűnt, a szaxofonos a sebességet vette előtérbe, a mi nem ebben a műfajban és főleg nem ezen a hangszeren szokás, és a magas hangú dallam nem egyszer ment át a fülsüketítő tartományba. A bögős nem sokat változtatott a zenéjén akkor sem, mikor rajta volt a hangsúly.

Az egyébként vidám nótákat nagyon élvezték a zenészek, könnyed mosolyuk beleélésről biztosított bennünket. Sugárka időnként beszélgetésbe elegyedett ugyan a zongoris-

tával ésa szaxissal, de azért érezhetően ott voltak a színpadon.

tangó szólt.

A nyugodt, relaxációhoz kiváló néhol romantikus, néhol alvós melódiákból egyedül a dobszólók maradtak ki, de nem is volt rájuk szükség. Sajnos a számokról nem tudok sokat mesélni, mivel senki nem konferálta fel őket, de saját szerzeményeknek tűntek. Annyi biztos, hogy mikor nekem indulnom kellett, éppen

Mint megtudtam, ez a felállás így ebben a formában először lépett színpadra, Sugárkának és a szaxofonosnak is saját állandó zenekara van. Ez utóbbinak Hollandiában Laki Latina névvel. A többiekről nem tudok, de gondolom ők sem egyedül játszanak szabadidejükben.

A virtuóz

Mindig ott van! Ott ül a Malomkertben! Hihetetlen! Hárfazenéjével elkápráztatja a Művészetek Völgye műértő közönségét. Miért csinálja? Az emberek csak gyűlnek köréje, de ő ugyanolyan nyugodtsággal játszik, mintha egy, az ürességtől kongó szobában ülne! Az utcán sétálgatva ellenállhatatlan vágyat éreztem az ügy miértjének felkutatására...

– Moldáviából érkeztem, és úgy érzem, hogy ez a zene megfelel a fesztivál szellemiségének, értékeinek, amiket képvisel.

Moldávia egy nagyon kis ország, Románia mellett található, amely régen egy kis szovjet állam helyét foglalta el a hatalmas Földgömbön. Fővárosa Kisinyov. Moldáv nyelv az anyanyelvem, de angolul és oroszul is társalgási szinten beszélek.

– Milyen jelentése van a kalapnak?

– A mindig földön heverő kalpagnak csak jelképes értelme van. Bármit elfogadok, de akinek nincs, attól nem várhatom el... Aki pedig szívesen adja, attól örömmel veszem.

– Hogyan került kapcsolatba ezzel a hangszerrel?

– Hárfával körülbelül két éve kezdtem el a komolyabban foglalkozni. Ezenkívül több hangszeren játszom. Az egyetemen cselló szakon végeztem, utána autodidakta módon, illetve különböző mesterektől, állandó tanulás

mellett tanultam ki a hárfa használatának fortélyait, megszólaltatási módját.

– Hogy érezte magát az idei Fesztiválon?

– Nagyon tetszett, nagyon szeretem ezt a helyet, ha lehet, jövőre is szívesen visszatérnék. Úgy látom, a közönség is kedveli a zenémet. Mindent szeretnék megadni, amit a zenémmel nyújthatok az embereknek.

Vannak terveim, illetve vágyaim, amiket szeretnék valóra váltani, de az emberek kölcsönös segítségére is szükség lesz, hogy az álmok valóra válhassanak. Egy jobb hárfát is szeretnék, ugyan ez is szép és jó, de nem a legmegfelelőbb számomra. Tovább szeretnék fejlődni... Ír hárfára átdolgozott számokat játszom, de legjobban a saját virtuozitásomra szeretek hagyatkozni...

Nagyon hálás a közönség, ha bárki megnézi a kalapot, rögtön válaszra talál...

Megbűvölve állnak a zenéje előtt... engem is ámulatba ejtett temperamentuma. Ki tudja, talán jövőre is találkozunk?!

Misén az egész Völgy

Monostorapátiban, a katolikus templomban minden évben megrendezik a Völgymiséét, ami hagyományt teremtett. *Illés Sándor* atya, közismertebb nevén *Sanyi pap* néhány napja azt mesélte, hogy elég sokan szoktak ellátogatni a misére. Nos, az elég sok egy enyhe kifejezés.

A templom tömve volt.

Természetesen csakis egy ünnepélyes istentisztelet jöhetett szóba. Ezt azzal sikerült elérni, hogy az éneklést profikra bízták. Nem más, mint a Rotunda Énekegyüttes látogatott el a Völgybe. Zenei kíséretüket sem bízták a véletlenre, magukkal hozták a Caritas Collectio Kamarazenekart, amit Somogyváry Ákos vezényelt. Ez a zenekar nagyjából tíz tagból áll, főként vonósokból, de az elmaradhatatlan orgonakíséret is színesítette a muzsikájukat.

Tudtam, hogy kik érkeznek a templomba, ezért várakozással és reménykedve ültem a padban a mise előtti néhány percben. Sándor atya is odaért pontosan, így semmi sem zavarhatta meg az ünnepi hangulatot. Végre elkezdődött. A kórus egy magyar nyelvű ének csodás előadásával kezdte a szertartást, miközben az atya és a minis-

tránsok bevonultak.

Rövid köszöntő és bűnbánat után újra énekelt a Rotunda, de most már latin nyelven. Ennek nem örültem, mert csak azok tudják, hogy mi a szöveg, akik már ismerik, vagy esetleg tudnak latinul. Én az előbbieik közé tartozom, de sok értetlen tekintetet láttam magam körül, tehát nem mindenki tudta, miről énekelnek. Ettől még természetesen gyönyörűen szólt, úgy-hogy az is élvezte, aki nem értette.

Az evangélium után Sándor atya röviden összefoglalta a lényegét, majd elemezni kezdte. Ez egy kissé túl hosszúvá nyúlt, egy kicsit túlbonyolította a magyarázatot. Ennek ellenére jól és érthetően beszélt, mindenki felfogta a lényegét. Az evangélium után énekes hitvallás következett, szintén latin nyelven.

Az átváltoztatás alatt, ami a mise központi része, teljes csend uralkodott, szerencsére mindenki kikapcsolta a telefonját. Kis idő múlva már az áldoztatás zajlott, ami alatt szintén az ősi nyelven énekeltek. Végül az atya elmondta a jövő heti miserendet, majd az esti programokat, és mindenkinek jó szórakozást kívánt. Az énekesek egy ismert alleluja dallammal zárták le a misét. Mikor abbahagyták, óriási taps tört ki a hívők soraiban.

Legalább tíz percig ünnepelték a zenészeket, akik ezt a csodálatos muzsikát játszották és énekeltek nekünk.

A mézeskalácskuckó

Mindenki ismeri Jancsi és Juliska történetét a vén boszorkánnyal, aki egy gyönyörű mézeskalács házban éldegélt a kerek erdő közepén. A gyerekek belesétáltak a falánság csapdjába, így foglyul ejtette őket a gonosz boszorka.

Kapocson, rögtön a falu elején találhatjuk meg Nagyné Söjtöry Etelka kis barátságos, mézeskalácsot árusító standját. Amikor odaérem, néhány percig megszólalni sem tudtam a csodálkozástól. Régen láttam ennyire szép mézeskalácsokat. Ha bárhová, akár csak egy búcsúba megy el az ember, ott mézeskalács címen valami gejl, piros szív alakú kis tükrös bigyót

adnak, amiről még hazafelé úton leesik a tükrös, és elkezd leperegni a máz.

Ebben az udvarban az asztal roskadáig pakolva volt a szebbnél szebb süteményekkel. A díszes, de mégsem csicsás édességekről megtudtam, hogy az ötvenes években óriási divat volt, majd az emberek csak úgy egyszerűen hanyagolni kezdték, míg végül teljesen meg nem feledkeztek róla. Ekkor történt az is, hogy ez a szakma beleolvadt a cukrászmesterségbe. Azóta ismét nagyot fordult a

világ, megint hódító körútra indult a mézeskalács. Újra szétválasztották a cukrász- és a mézeskalács-készítő szakmát, így egy egyszerű cukrász már nem tanulja ennek a süteménynek az elkészítéséhez szükséges fortélyokat. Megtudtam, hogy a hölgy már évek óta árul a völgyben, egyre nagyobb sikerrel. Vannak törzsvásárlói is, és annak ellenére, hogy egy eldugott kis

udvarban árul, egyre többen fedezik fel barátságos kis standját. A mézeskalácsnak két fajtája van:

ehető és nem ehető. Az ehető abban különbözik a másiktól, hogy mézet tartalmaz, ennek hatására a sütemény megőrzi puhaságát, és így fogyaszthatóságát. A fehér díszítő csik nem más, mint felvert tojásfehérje, ezzel rajzolnak különféle mintákat a kész kalácsra.

Szerintem megéri meglátogatni Nagyné Söjtöry Etelka pavilonját, mert itt valódi mézeskalácsot láthatunk.

(Nem) mindennapi irodalom

Vasárnap tartották az utolsó irodalmi beszélgetést Pulán a faluházban. Garaczi László (író) és Keresztesi József beszélgetésének lehettünk tanúi fél hatkor. Hatalmas tömeg fogadott, mikor beléptem az irodalomra éhes érdeklődőkkel teli terembe. Egy kamerán kellett átverekednem magam, hogy elfoglalhassam helyem az elegáns első sorban. Ha valakinek

feküdni támadt kedve, nyugodtan elterülhetett az első sor előtti matracokon. Akadt olyan is, aki annyira kihasználta a helyzetet, hogy az előadás alatt kényelmesen elengedte fáradt izmait, majd hamarosan helygáttal álomban hallgatta tovább a beszélgetést. A program végén, mint egy kellemes masszázs után felkelt, majd nagyokat nyújtózott hangos nyögések közepette.

A beszélgetés már rögtön az elején a politika irányába fordult, elkalandozott a rendszerváltás korába, amitől nem is tudtak elszakadni egészen a befejezésig. Tehát ez a délután azoknak kedvezett, akik a nyolcvanas években élték fiatalságukat, ők kalandozhattak el az „aranykorba”. A beszélgetés egy korábbi riport felidézésével kezdődött, ahol az író Német Gáborral konzultált. Ekkor fordult el a diskurzus emlékezésbe. Az író elmondta, őt régen a

rock, a színház érdekelte, hozzátette, félt magát írónak nevezni: „Ha már csinállok valamit, azt jól csinálom.” Szerinte a nosztalgiait összetévesztik az adott politikai rendszerrel, ami valahol érthető, nagyon nehéz szétválasztani a kettőt egymástól. Sokáig beszéltek a fiatalságról, a tüntetésekről, a bulizásról, majd az író felolvasta egyik művét, ami szintén a poli-

tikához kapcsolódott. A mű címe: Egyesülni jó. Majd felolvastott még egy politikai tartalmú költeményt, ami húsz évvel ezelőtről származik, címe: Az út vége. Ez jóval borongósabb hangvételű, ezzel szemben az Unióról szóló mű vic-

ces, humoros. Ezt megint egy beszélgetés követte, majd ismét felolvastott két művet. (A város, ahol mindenki dobolt; Oroszlánok.)

Rövidpróza-írónak indult, de elkezdtek érdekelni a nagyobb lélegzetű dolgok is, például regény-, forgatókönyvírás. Úgy véli, a vele egykorú költők félnek elmozdulni a nagyobb lélegzetű művek irányába, talán önbizalomhiányban szenvednek. „Ha csak rövidprózákat kéne írnom, bezártnak érezném magam, de hála Istennek még létezik az írói szabadság.”

Impresszum

• Főszerkesztők:

**Horváth Ildikó
Szabados Péter**

• Korrektor:

Szilvásy György Péter

• Vezető Tanár:

Papp László

• Tördelőszerkesztő:

Raffay Réka

• A cikkeket írták és szerkesztették:

**Bakos Veronika
Bánki Péter
Czár Krisztián
Dezső Alexandra
Fábián Diána
Ferenczi Brigitta
Gasparovits Dóra
Jusztin Andrea
Kántor Lili
Katona Zita
Kertész Orsolya
Lakatos Dávid
Mráz István
Papp Zsófia
Ress Tünde
Sipos Dávid Günther
Spankó Anita
Treuer Bálint
Vargha Máté**

• **2004**

• **Szent László Gimnázium**

